

STATYSTYKA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW

ORGANIZACJA ROCZNEGO BADANIA PRZEDSIĘBIORSTW I JEGO WYNIKI W LATACH 2009-2021

Artur Mikulec
Urząd Statystyczny w Łodzi

Aneta Staszek
*Urząd Statystyczny w Łodzi,
Ośrodek Małych i Średnich Przedsiębiorstw*

Plan prezentacji

- Podstawowe zadania Urzędu Statystycznego w Łodzi w obszarze statystyki małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)
- *SP-3 sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw*
- Zadania przejęte od innych jednostek statystyki publicznej
- Zmiany metodologiczne związane z: przebudową formularza oraz integracją badań (SP-3, PL1, PL2 oraz KZ), losowaniem próby; aktualizacją operatu i wykorzystaniem danych administracyjnych
- SP-3 jako źródło danych...
- Nowe działania związane z realizacją badania SP-3
- Publikacja wyników badania SP-3 i ich promocja
- Wnioski
- Bibliografia

Podstawowe zadania Urzędu Statystycznego w Łodzi w obszarze statystyki małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)

Od 2009 r., a więc od wprowadzenia w statystyce publicznej specjalizacji Urzędów, Urząd Statystyczny w Łodzi (US Łódź) stał się odpowiedzialny m.in. za realizację rocznego badania przedsiębiorstw (**formularz SP-3**) oraz panelowego badania przedsiębiorstw (**formularz PL1, PL2**) na terenie całego kraju.

Powyższe zadania realizowane są przez Ośrodek Małych i Średnich Przedsiębiorstw (OMP):

- **aktualizacja rejestrów i operatów** do badań statystycznych,
- **tworzenie** i ocena poprawności **kartotek** do realizowanych badań,
- **opracowywanie** wzorów **formularzy i kwestionariuszy** wraz z ich objaśnieniami; współpraca na etapie **losowania prób**,
- przygotowywanie założeń do systemów informatycznych związanych z gromadzeniem, przetwarzaniem i analizowaniem danych oraz ich testowanie (SPDS),
- współudział w testowaniu formularza online w Portalu Sprawozdawczym (PS),

Podstawowe zadania Urzędu Statystycznego w Łodzi w obszarze statystyki małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) cd.

Powyższe zadania realizowane są przez Ośrodek Małych i Średnich Przedsiębiorstw (OMP) (dok.):

- **zbieranie**, gromadzenie, przechowywanie, przetwarzanie i **analizowanie jakości danych** statystycznych,
- opracowywanie, zatwierdzanie i udostępnianie **wyników ogólnopolskich** i regionalnych,
- przygotowywanie **tablic publikacyjnych**,
- opracowywanie **publikacji** (o działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorstw),
- prowadzenie prac nad wykorzystaniem **administracyjnych źródeł danych** w badaniach statystycznych małych i średnich przedsiębiorstw,
- inicjowanie i przygotowywanie nowych **rozwiązań metodologicznych** wspólnie z departamentem autorskim (Departamentem Przedsiębiorstw GUS).

Zakres zadań wskazanych powyżej rozszerzał się na przestrzeni analizowanego okresu.

„SP-3 sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw” – podstawowe informacje (za 2020 r.)

- **Jednostki:** przedsiębiorstwa od 0 do 9 osób pracujących.
- **Forma prawna:** osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki nieposiadające osobowości prawnej.
- **Szczegółowa forma prawna:** spółki osobowe, spółki kapitałowe, oddziały przedsiębiorców zagranicznych, przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, spółki cywilne prowadzące działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie kodeksu cywilnego, państwowe jednostki organizacyjne, jednostki badawczo-rozwojowe, instytuty badawcze oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
- **Zakres przedmiotowy:** wyniki ekonomiczno-finansowe przedsiębiorstw (pracujący i wynagrodzenia, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, przychody i koszty, informacje specjalistyczne z zakresu działalności handlowej, gastronomicznej, związanej z przewozem pasażerów oraz ochroną zdrowia, kapitał zagraniczny, subiektywna prognoza i ocena sytuacji gospodarczej przedsiębiorstw).

„SP-3 sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw” – podstawowe informacje (za 2020 r.) cd.

- Sekcje PKD:**

A – z wyłączeniem działu 01 oraz z wyłączeniem IGR,
B, C, D, E, F, G, H, I,

J – z wyłączeniem instytucji kultury mających
osobowość prawną,

K – z wyłączeniem banków, spółdzielczych kas
oszczędnościowo-kredytowych, instytucji
ubezpieczeniowych, biur i domów maklerskich,
towarzystw i funduszy inwestycyjnych oraz
towarzystw i funduszy emerytalnych,

L, M, N,

P – z wyłączeniem szkolnictwa wyższego,

Q – z wyłączeniem samodzielnych publicznych
zakładów opieki zdrowotnej,

R – z wyłączeniem instytucji kultury mających
osobowość prawną,

S – z wyłączeniem działu 94.

- Losowanie próby:** metoda reprezentacyjna (ok. 5%).

- Uogólnienie wyników:** województwa, sekcje PKD, województwa x sekcje (wybrane dane), forma prawna, klasy wielkości przedsiębiorstw, lata prowadzenia działalności gospodarczej.

nr str. 1

GUS GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY, al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa www.stat.gov.pl

SP-3
Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw
za rok 2020

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej

Portal Sprawozdawczy GUS
portal.stat.gov.pl
Urząd Statystyczny
ul. Suwalska 29
93-176 Łódź

Termin przekazania:
do 15 marca 2021 r.

REGION

Obowiązek przekazywania danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443 z późn. zm.).
Zbierane na tym formularzu dane podlegają bezwzględnej ochronie zgodnie z zasadą tajemnicy statystycznej (art. 10 ustawy o statystyce publicznej).

(e-mail sekretariatu jednostki sprawozdawczej sprawozdanie – WYPEŁNIĆ WIELKIMI LITERAMI)

Przekazywane dane chronione są tajemnicą statystyczną i nie będą nikomu udostępniane, wykorzystane zostaną wyłącznie do opracowań zbiorczych.
Szczegółowość zakresu przedmiotowego formularza SP-3 jest zależna od cech podmiotu, takich jak: liczba pracujących, rodzaj działalności, rodzaj ewidencji księgowej, stan aktywności prawnej i ekonomicznej, posiadanie kapitału zagranicznego, lata prowadzenia działalności.
Jednostki „mikro” i „małe” (art. 3 ust. 1a, 1b, 1c i 1d ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.)), które korzystają z uproszczeń, podlegają obowiązkowi statystycznemu w zakresie wskazanym przez Prezesa GUS (art. 30 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 29.06.1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443 z późn. zm.)).
Jeżeli nastąpiły zmiany w nazwie lub adresie jednostki sprawozdawczej, prosimy o ich aktualizację:

nazwa

adres

WAŻNE INFORMACJE - Stan aktywności prawnej i ekonomicznej przedsiębiorstwa

Czy w 2020 r. prowadzili Państwo działalność gospodarczą? (Wpisz znak X w kratce właściwej odpowiedzi.)

☐ TAK	☐ NIE	
prosimy oznaczyć stan aktywności prawno-ekonomicznej oraz wypełnić sprawozdanie	prosimy oznaczyć przyczynę nieaktywności	
☐ 1 przedsiębiorstwo prowadzące działalność	☐ 1 działalność nierozpoczęta	prosimy wypełnić dział 2 i dział 7 oraz oświadczenie
☐ 2 przedsiębiorstwo w budowie, organizujące się	☐ 2 działalność zawieszona	
☐ 3 przedsiębiorstwo w stanie upadłości	☐ 3 przedsiębiorstwo w stanie upadłości	prosimy oświadczenie
☐ 4 przedsiębiorstwo w stanie likwidacji	☐ 4 przedsiębiorstwo w stanie likwidacji	
	☐ 5 całkowita likwidacja przedsiębiorstwa	

Jeżeli w grudniu 2020 r. w przedsiębiorstwie nie prowadzono działalności gospodarczej, prosimy o podanie danych za ostatni okres prowadzenia działalności w roku 2020.
W razie wątpliwości prosimy przeczytać załączone objaśnienia.

Najważniejsze zmiany w badaniu SP-3

Przejęcie zadań od innych jednostek statystyki publicznej

Zadania przejęte od Departamentu Przedsiębiorstw GUS oraz departamentów branżowych:

- (2011 r.) wprowadzanie zmian na formularzu,
- (2012 r.) tworzenie, aktualizacja i zatwierdzenie operatu, tworzenie kartoteki; losowanie próby – Ośrodek Statystyki Matematycznej, US Łódź,
- (2016 r.) zatwierdzenie zbioru krajowego badania (dane jednostkowe oraz dane uogólnione),
- (2018 r.) udostępnianie danych jednostkowych i uogólnionych dla departamentów branżowych i innych jednostek statystyki publicznej.

Zadania przejęte od Departamentu Programowania i Koordynacji Badań GUS:

- (2018 r.) przygotowanie harmonogramów zbierania i przetwarzania danych SP-3.

Zadania przejęte od Centrum Informatyki Statystycznej (CIS):

- (lata 2017-2018) przygotowanie aplikacji do SP-3, przygotowanie założeń do kontroli logiczno-rachunkowej (SPDS); utworzenie i udostępnienie bazy danych SQL dla innych jednostek statystyki publicznej.

* SPDS – System Pozyskiwania, Przetwarzania i Integracji Danych Statystycznych.

Najważniejsze zmiany w badaniu SP-3

Zmiany na formularzu (w latach 2011-2016)

Zmiany na formularzu SP-3:

- W 2011 r. (badanie za 2010 r.) zmodyfikowano formularz w zakresie działalności gastronomicznej – dodatkowe pola na formularzu dotyczące wartości przychodów ze sprzedaży (towary handlowe, pozostała działalność).
- W 2014 r. (badanie za 2013 r.) zmodyfikowano formularz w zakresie:
  - ✓ pracujących i wynagrodzeń – rozbudowano o pole dotyczące **liczby zatrudnionych otrzymujących minimalne wynagrodzenie,**
  - ✓ transportu – rozbudowano o pola związane z przewozem pasażerów transportem samochodowym zarobkowym (rodzaj komunikacji, typ pojazdów, przebieg, liczba pasażerów).
- W 2016 r. (badanie za 2015 r.) zmodyfikowano formularz w zakresie:
  - ✓ środków trwałych i nakładów na środki trwałe – powiększono o pola dotyczące **źródła finansowania nakładów inwestycyjnych i nakładów na B+R,**
  - ✓ handlu – dodatkowe pola dotyczące wartości sprzedaży pozostałych towarów handlowych i materiałów (hurt, detal).

Najważniejsze zmiany w badaniu SP-3

Integracja z panelowym badaniem przedsiębiorstw PL1, PL2 (za 2015 r.)

- Połączenie w 2016 r. sprawozdania SP-3 z panelowym badaniem przedsiębiorstw – w wyniku tego zrezygnowano ze zbierania danych od mikroprzedsiębiorstw na kwestionariuszach PL1 i PL2.
- Zmiana schematu losowania – zastosowanie dodatkowego podziału próby badawczej na 6 grup (przedsiębiorstwa jednoroczne, dwu-, trzy-, cztero-, pięcioletnie i starsze).
- **Zwiększenie zasobów informacyjnych w zakresie nowo powstałych przedsiębiorstw:**
  - ✓ wzrost liczby jednostek objętych badaniem – z 9 807 w badaniu za 2013 r. (ostatnie przed integracją) do 44 487 jednostek w badaniu za 2015 r. na zintegrowanych formularzach SP-3 i SP,
  - ✓ **z 44 487 jednostek objętych badaniem nowo powstałych przedsiębiorstw – 31 687 miało obowiązek wypełnienia zintegrowanego formularza SP-3,**
  - ✓ **w ostatniej edycji badania za 2020 r. z 46 541 jednostek objętych badaniem nowo powstałych przedsiębiorstw – 32 324 miało obowiązek wypełnienia zintegrowanego formularza SP-3.**
- Poprawa jakości danych na poziomie jednostkowym, a w konsekwencji także na poziomie zagregowanym.

Najważniejsze zmiany w badaniu SP-3

Integracja z badaniem podmiotów z kapitałem zagranicznym KZ (za 2018 r.)

- Przejęcie od Urzędu Statystycznego w Warszawie w 2019 r. procesu zbierania danych dotyczących kapitału zagranicznego mikroprzedsiębiorstw:
  - ✓ nastąpił wzrost liczby jednostek w próbie SP-3 z 111 437 jednostek w badaniu za 2017 r. (ostatnie przed integracją z KZ) do 122 910 w badaniu za 2018 r.
- Integracja formularza SP-3 z KZ (podmioty z kapitałem zagranicznym):
  - ✓ **W badaniu za 2018 r. ze 122 910 jednostek w próbie SP-3 obowiązek wypełnienia dodatkowego modułu dotyczącego kapitału zagranicznego miało – 25 552 jednostek,**
  - ✓ **W badaniu za 2020 r. ze 108 968 jednostek w próbie SP-3 obowiązek wypełnienia dodatkowego modułu dotyczącego kapitału zagranicznego miało – 19 928 jednostek.**
- Rozbudowa działu dotyczącego przychodów i kosztów działalności podmiotu – rozszerzono go o szczegółowe dane z „Rachunku zysków i strat” (ujednolicenie zakresu zbieranych danych na formularzach SP i SP-3).
- Nowy formularz SP-3 uwzględnił zalecenia metodologiczne dotyczące jednostek z kapitałem zagranicznym oraz nowe założenia logiczno-rachunkowe do kontroli poprawności danych.
- Zmiana schematu losowania – jednostki objęte badaniem KZ, które nie znalazły się w próbie badania SP-3 w wyniku losowania (zgodnego ze schematem) zostały do niej dołączone z wagą 1, natomiast dane jednostek, które nie znalazły się w próbie SP-3 ze względu na inny zakres przedmiotowy są zbierane poza próbą – badanie KZ jest badaniem pełnym.

Najważniejsze zmiany w badaniu SP-3

Aktualizacja operatu i wykorzystanie danych administracyjnych

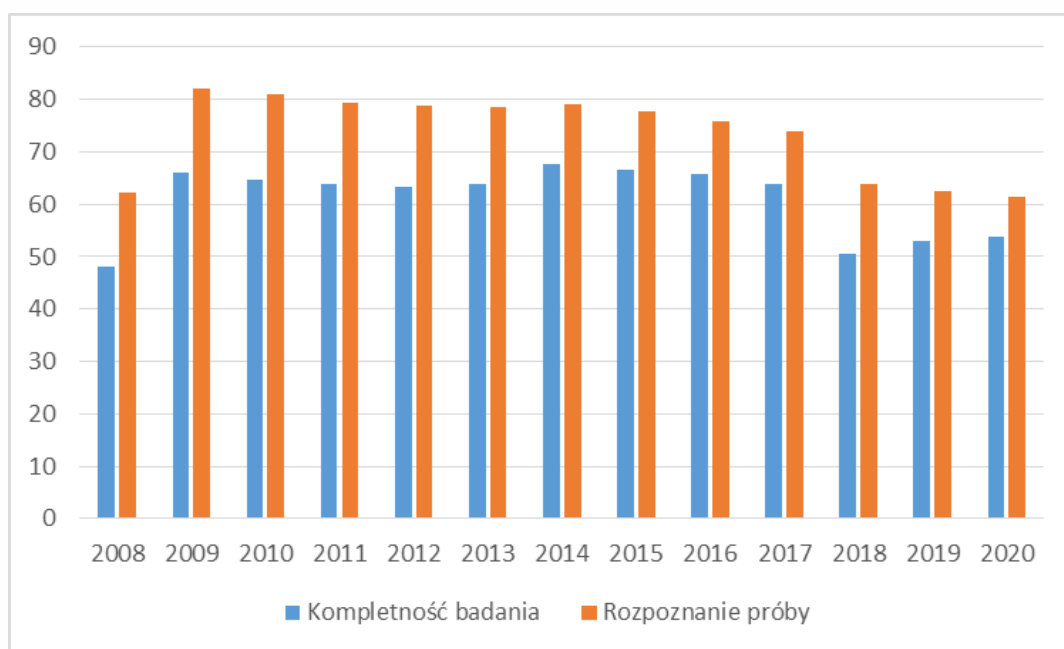
- Od 2009 r., tj. od pierwszej edycji badania za 2008 r.:
  - ✓ wykorzystuje się **podstawowe źródła danych administracyjnych** – VAT, ZUS,
  - ✓ **sprawdza się poprawność danych** na formularzach – poprzez porównanie z informacjami znajdującymi się w bazie VAT (do badania za 2017 r. porównywano obrót, koszty, VAT naliczony, VAT należny, zakup środków trwałych, po integracji: kwota do wpłaty VAT, kwota do zwrotu VAT, zakup środków trwałych),
  - ✓ dokonywana jest aktualizacja BJS o cechy, które nie są aktualizowane automatycznie (dane kontaktowe i adresowe oraz APE).
- Od 2010 r. (badanie za 2009 r.) istnieje możliwość wyodrębnienia jednostek nietypowych – potwierdzenie z bazy VAT wykazanych bardzo dużych wartości (obróty, koszty, podatek VAT).
- Od 2012 r. (badanie za 2011 r.) **ogranicza się liczbę jednostek nieaktywnych w operacie SP-3** poprzez wykorzystanie informacji o sparowaniu ze źródłem danych administracyjnych – **pole SPAR** zostało utworzone w strukturze BJS dzięki inicjatywie US Łódź i Departamentu Przedsiębiorstw GUS.

Najważniejsze zmiany w badaniu SP-3

Uzyskane wyniki

- **Kompletność badania** – liczba jednostek z RA=01 do liczby jednostek ogółem w kartotece.
- **Rozpoznanie próby** – liczba jednostek z RA=(01, 11, 12, 13, 14 i 15) do liczby jednostek ogółem w kartotece.

Badanie za rok	Kompletność badania	Rozpoznanie próby
2008	48,2	62,1
2009	66,0	81,9
2010	64,5	80,9
2011	63,7	79,4
2012	63,2	78,9
2013	63,8	78,6
2014	67,6	79,1
2015	66,6	77,8
2016	65,8	75,9
2017	63,9	73,8
2018	50,5	63,7
2019	52,9	62,4
2020	53,7	61,4

- **Wzrost kompletności badania** od momentu specjalizacji Urzędu – przejściowy spadek w badaniu za 2018 r. (po pierwszym włączeniu do próby jednostek z obowiązkiem KZ).

„SP-3 sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw” – jako źródło danych w PBSSP 2020

W obszarze „Wyniki przedsiębiorstw niefinansowych” sprawozdanie SP-3 jest źródłem danych w następujących tematach:

- **roczne badanie działalności gospodarczej przedsiębiorstw,**
- badanie nowo powstałych przedsiębiorstw (od PBSSP 2015, po integracji z panelowym badaniem przedsiębiorstw),
- podmioty z kapitałem zagranicznym (od PBSSP 2018, po integracji z KZ),
- statystyka strukturalna przedsiębiorstw i jednostek zależnych (od PBSSP 2019).

W innych obszarach sprawozdanie SP-3 jest źródłem danych w następujących tematach:

- pracujący; wynagrodzenia w gospodarce narodowej,
- produkcja sprzedana przemysłu i produkcja budowlano-montażowa; koszty w układzie kalkulacyjnym,
- obrót, sprzedaż detaliczna i hurtowa oraz infrastruktura handlowa; obrót i działalność gastronomiczna,
- międzynarodowy handel usługami (od PBSSP 2018, po integracji z KZ),
- statystyka finansów sektora instytucji rządowych i samorządowych,
- środki trwałe w gospodarce narodowej; nakłady na środki trwałe,
- rachunek podaży i wykorzystania wyrobów i usług,
- produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym,

„SP-3 sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw” – jako źródło danych w PBSSP 2020 cd.

W innych obszarach sprawozdanie SP-3 jest źródłem danych w następujących tematach (dok.):

- badanie rozmiarów gospodarki nieobserwowanej,
- System Jednostek Statystycznych – operaty.

Wtórne wykorzystanie wyników rocznego badania działalności gospodarczej przedsiębiorstw i podmiotów z kapitałem zagranicznym (SP, SP-3):

- przemysły kultury i kreatywne,
- infrastruktura ochrony zdrowia i jej funkcjonowanie,
- syntetyczne mierniki produkcji rolniczej; rachunki ekonomiczne rolnictwa,
- ekonomiczne aspekty leśnictwa,
- produkcja sprzedana przemysłu,
- transport drogowy towarowy i pasażerski; wartość usług transportu, poczty i telekomunikacji; zatrudnienie i wyniki finansowe w gospodarce morskiej,
- **grupy przedsiębiorstw (od PBSSP 2018, po integracji z KZ),**
- rachunki narodowe niefinansowe według sektorów i podsektorów instytucjonalnych; rachunki kwartalne,
- dochody do dyspozycji sektora gospodarstw domowych; spożycie indywidualne w gospodarstwach domowych,
- rachunek podaży i wykorzystania wyrobów i usług (przepływów produktowych),
- badanie rozmiarów gospodarki nieobserwowanej.

„SP-3 sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw” – wykorzystanie danych w pracach badawczych

Wtórne wykorzystanie wyników rocznego badania działalności gospodarczej przedsiębiorstw (SP-3) w pracach badawczych:

- „Spółdzielczość sprzyjająca włączeniu społecznemu i zawodowemu – warunki rozwoju i efekty działalności” – corocznie, **Urząd Statystyczny w Szczecinie** w ramach Programu Operacyjnego – Pomoc Techniczna.
- **Prace na zlecenie Banku Światowego** – **Departament Studiów Makroekonomicznych i Finansów GUS; Urząd Statystyczny w Łodzi; Urząd Statystyczny w Szczecinie.**
- Zjawiska globalizacji w polskiej gospodarce w ramach cyklu weryfikacji źródeł danych i metod szacowania dochodu narodowego brutto (DNB) – **Departamentu Rachunków Narodowych GUS.**
- Transakcja rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów dla dostawców dóbr i usług opieki zdrowotnej w ramach satelitarnego rachunku zdrowia – **Urząd Statystyczny w Krakowie.**
- Wsparcie stałego opracowywania danych o międzynarodowym handlu usługami według cech przedsiębiorstwa (STEC) – **Departament Handlu i Usług GUS**, w związku z realizacją grantu „Rozporządzenie UE 2019/2152 w sprawie europejskiej statystyki gospodarczej (EBS Regulation). Wdrożenie: Metodologia i nowe wymagania dotyczące danych (wcześniej rozporządzenie FRIBS). Obszar 10: Wsparcie stałego opracowywania danych o międzynarodowym handlu usługami według cech przedsiębiorstwa (STEC)”.
- Wybrane determinanty sukcesu małych i średnich przedsiębiorstw – **Urząd Statystyczny we Wrocławiu.**
- Informacje w zakresie przemysłów kultury i kreatywnych – **Urząd Statystyczny w Krakowie.**

„SP-3 sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw” – wyniki badań przedsiębiorstw niefinansowych

Podsumowując, wyniki badań statystycznych przedsiębiorstw niefinansowych (w tym rocznego badania działalności gospodarczej przedsiębiorstw) są wykorzystywane na potrzeby:

- opracowania przez GUS **informacji społeczno-gospodarczych**, w tym monitoringu sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- rocznych i kwartalnych **rachunków narodowych** oraz regionalnych rachunków narodowych,
- **badań prowadzonych przez GUS – poprzednie slajdy,**
- **organów rządowych**, samorządowych i innych instytucji,
- **uczelni i ośrodków naukowych,**
- **Unii Europejskiej** (w tym statystyki strukturalnej przedsiębiorstw SBS i statystyki dotyczącej struktury działalności podmiotów zależnych FATS),
- Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju; Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz Banku Światowego,
- **aktualizacji danych** o przedsiębiorstwach i grupach przedsiębiorstw zawartych w rejestrze statystycznym (BJS).

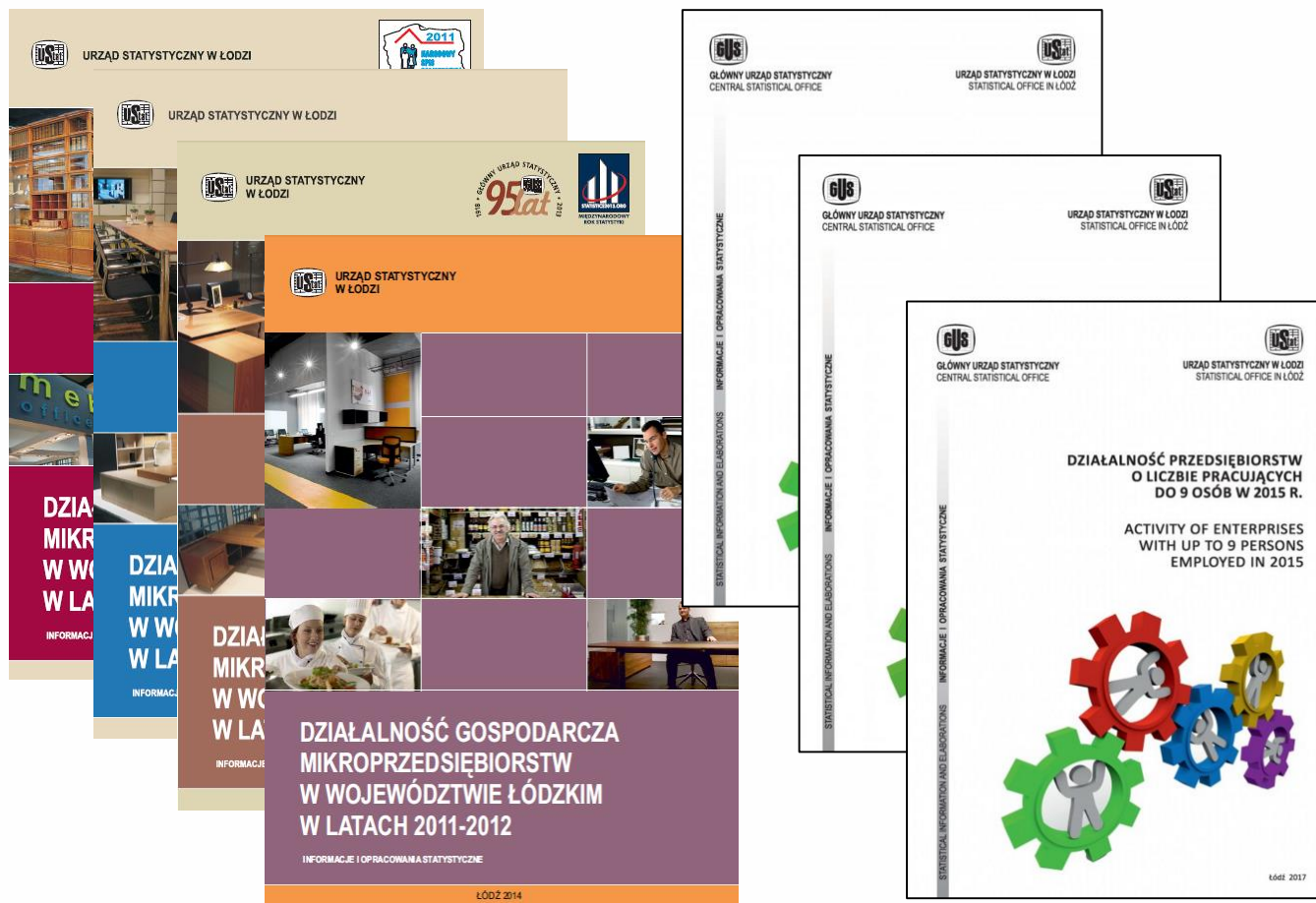

Nowe działania związane z realizacją badania SP-3

Działania związane ze zmniejszeniem obciążeń respondentów i kosztów badania

- Sukcesywnie od 2009 r. (badanie za 2008 r.) zakres wypełnianych pól na formularzu elektronicznym został uzależniony od odpowiedzi udzielanych przez respondentów na **pytania filtrujące**.
- Od 2009 r. (badanie za 2008 r.) nastąpiła stopniowa **personalizacja formularzy SP-3** w Portalu Sprawozdawczym danymi z Bazy Jednostek Statystycznych (PKD, data rozpoczęcia działalności), natomiast w marcu 2020 r. zostały wykorzystane informacje oraz dane z poprzednich edycji badania (wartość zapasów na koniec roku).
- Od 2019 r. (badanie za 2018 r.) wprowadzono w badaniu SP-3 **dwa wzory formularzy** (pełny i skrócony). Pierwszy – przeznaczony jest dla podmiotów, na które został nałożony obowiązek sprawozdawczy SP-3 oraz KZ; drugi, skrócony – przeznaczony jest dla jednostek sporządzających sprawozdanie SP-3 (bez obowiązku KZ).
- Od 2020 r. (badanie za 2019 r.) w związku z pandemią COVID-19 **zaprzestano wysyłki monitów papierowych**. Następnie w 2021 r. (badanie za 2020 r.) zmieniono podejście do jednostek uczestniczących w badaniu SP-3 – w miejsce monitów elektronicznych wysyłano **powiadomienia elektroniczne** o obowiązku sprawozdawczym; z jednostkami kontaktowano się głównie drogą telefoniczną.

Publikacja wyników badania SP-3

- Od 2019 r. publikacja „**Działalność przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób**” ukazuje się w serii Analizy Statystyczne (dane za 2017 r.).

Publikacja wyników badania SP-3

Mikroprzedsiębiorstwa, pracujący i przeciętne zatrudnienie

- W 2020 r. liczba mikroprzedsiębiorstw **aktywnie prowadzących działalność gospodarczą** wyniosła ponad **2 261 tys.** (wzrost o 2,1% r/r).
- W 2020 r. liczba pracujących wyniosła ponad **4 286 tys.** (wzrost o 1,4% r/r).
- W 2020 r. przeciętne zatrudnienie w mikroprzedsiębiorstwach wyniosło prawie **1 515 tys.** (wzrost o 2,2% r/r).

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mikroprzedsiębiorstwa ogółem	1 905 020	2 004 047	2 073 621	2 146 019	2 213 941	2 261 515
dynamika r/r	x	105,2	103,5	103,5	103,2	102,1
Pracujący (stan w dn. 31.12)	3 764 185	3 957 151	4 089 771	4 173 208	4 229 197	4 286 742
dynamika r/r	x	105,1	103,4	102,0	101,3	101,4
Przeciętne zatrudnienie	1 314 206	1 363 725	1 417 233	1 433 543	1 481 790	1 514 926
dynamika r/r	x	103,8	103,9	101,2	103,4	102,2

- W latach 2019-2020 **dynamika** (r/r) poszczególnych kategorii **jest niższa niż w latach wcześniejszych.**

Publikacja wyników badania SP-3 cd. Informacje specjalistyczne

- W 2020 r. wartość **sprzedaży detalicznej** wyniosła **228,3 mld zł** (wzrost o 0,5% r/r).
- W 2020 r. wartość **sprzedaży hurtowej** wyniosła **348,2 mld zł** (wzrost o 2,3% r/r).
- W 2020 r. wartość **produkcji budowlano-montażowej** wyniosła **113,8 mld zł** (spadek o 4,2% r/r), a **przychodów z działalności gastronomicznej** wyniosła **17,8 mld zł** (spadek o 14,6% r/r).

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sprzedaż detaliczna w mln zł	194 643	203 750	213 459	219 146	227 219	228 304
dynamika r/r	x	104,7	104,8	102,7	103,7	100,5
Sprzedaż hurtowa w mln zł	247 473	265 395	303 628	327 987	340 372	348 231
dynamika r/r	x	107,2	114,4	108,0	103,8	102,3
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł	82 665	89 748	100 178	112 712	118 756	113 778
dynamika r/r	x	108,6	111,6	112,5	105,4	95,8
Przychody z działalności gastronomicznej w mln zł	12 174	13 438	14 822	17 111	20 851	17 811
dynamika r/r	x	110,4	110,3	115,4	121,9	85,4

- W 2020 r. **dynamika (r/r) poszczególnych kategorii jest niższa niż w latach wcześniejszych**, a **produkcja budowlano-montażowa i przychody z działalności gastronomicznej spadły do poziomu z 2018 r.**

Publikacja wyników badania SP-3

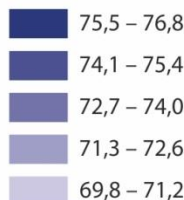
Mikroprzedsiębiorstwa do 1 osoby pracującej

- Największy udział wśród mikroprzedsiębiorstw w Polsce mają **przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 1 osoby (73,4%)** – od **69,8%** w województwie opolskim do **76,8%** w województwie podlaskim.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	do 1 osoby pracującej	w %
Ogółem.....	2 261 515	1 659 062	73,4
Dolnośląskie.....	171 733	124 512	72,5
Kujawsko-pomorskie ...	113 254	82 014	72,4
Lubelskie.....	98 855	71 169	72,0
Lubuskie	52 237	37 704	72,2
Łódzkie.....	131 259	94 479	72,0
Małopolskie	229 764	171 423	74,6
Mazowieckie	417 798	314 948	75,4
Opolskie	45 959	32 060	69,8
Podkarpackie.....	88 382	63 061	71,4
Podlaskie.....	63 516	48 769	76,8
Pomorskie	148 715	112 478	75,6
Śląskie.....	237 984	170 611	71,7
Świętokrzyskie.....	55 866	39 680	71,0
Warmińsko-mazurskie..	67 320	49 646	73,7
Wielkopolskie.....	220 381	156 974	71,2
Zachodniopomorskie ...	118 493	89 535	75,6

Polska – 73,4%

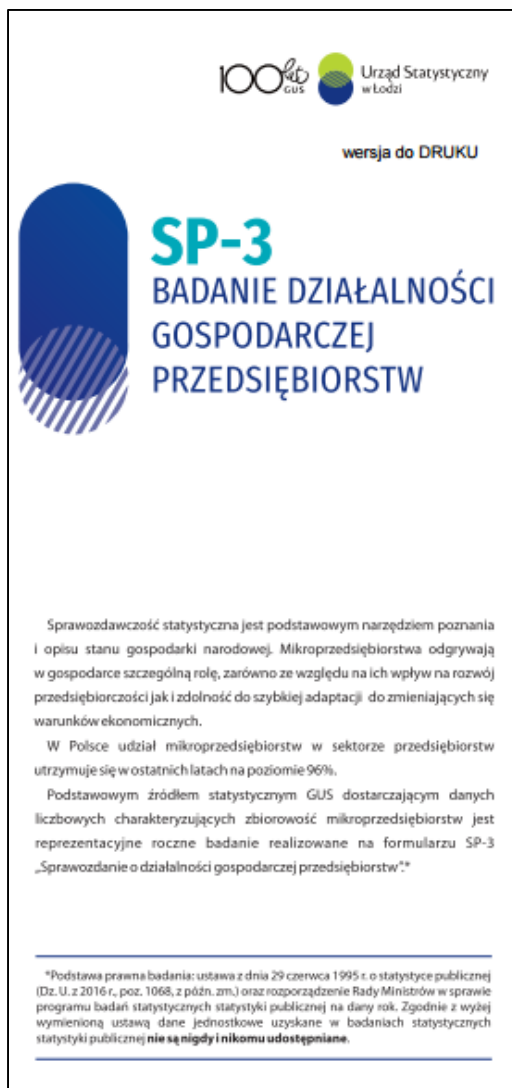
W %

- Nowa publikacja z danymi za rok 2020 planowana jest w terminie do 31.XII.2021 r.**

Promocja wyników badania SP-3

The image shows the cover of a brochure for the SP-3 survey. At the top left is the GUS 100th anniversary logo. To its right is the logo of the Łódź Statistical Office (Urząd Statystyczny w Łodzi). Below these is the text 'wersja do DRUKU'. The main title 'SP-3' is in large blue letters, followed by 'BADANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRZEDSIĘBIORSTW' in smaller blue letters. Below the title is a blue oval graphic with white diagonal stripes. At the bottom, there is a paragraph of text in Polish explaining the purpose of the survey and its importance for the national economy. A small footnote at the very bottom provides the legal basis for the survey.

Urząd Statystyczny w Łodzi

wersja do DRUKU

SP-3

BADANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRZEDSIĘBIORSTW

Sprawozdawczość statystyczna jest podstawowym narzędziem poznania i opisu stanu gospodarki narodowej. Mikroprzedsiębiorstwa odgrywają w gospodarce szczególną rolę, zarówno ze względu na ich wpływ na rozwój przedsiębiorczości jak i zdolność do szybkiej adaptacji do zmieniających się warunków ekonomicznych.

W Polsce udział mikroprzedsiębiorstw w sektorze przedsiębiorstw utrzymuje się w ostatnich latach na poziomie 96%.

Podstawowym źródłem statystycznym GUS dostarczającym danych liczbowych charakteryzujących zbiorowość mikroprzedsiębiorstw jest reprezentacyjne roczne badanie realizowane na formularzu SP-3 „Sprawozdanie o działalności gospodarczej przedsiębiorstw”.

*Podstawa prawna badania: ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1068, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na dany rok. Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą dane jednostkowe uzyskane w badaniach statystycznych statystyki publicznej nie są nigdy i nikomu udostępniane.

- **Opracowanie ulotki popularyzującej badanie SP-3** – w latach 2011-2019 przesyłana była ona do podmiotów wraz z powiadomieniem o obowiązku sprawozdawczym (w formie elektronicznej umieszczana jest na stronie GUS i US Łódź).
- **Nawiązanie współpracy z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)** – od 2012 r. w celu informowania przedsiębiorców o realizowanym przez GUS badaniu na temat działalności mikroprzedsiębiorstw (SP-3) oraz możliwych sposobach wzięcia udziału w badaniu.
- **Popularyzacja badania w środowisku akademickim** – od 2017 r. dostarczanie informacji o formularzu, zakresie zbieranych danych i wynikach badania SP-3 na konferencjach Uniwersytetu Łódzkiego oraz na zajęciach dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ.
- **Informacja na stronie** [Adres strony internetowej Urzędu Statystycznego w Łodzi](#) – od 2019 r. na stronie US Łódź pojawia się przypomnienie o zbliżającym się terminie badania.

Wnioski

- Następuje **ciągły rozwój badania mikroprzedsiębiorstw** oraz dostosowywanie go do: przeobrażeń zachodzących w otoczeniu prawno-ekonomicznym, zmieniających się wymogów międzynarodowych oraz potrzeb zgłaszanych przez użytkowników (m.in. zmniejszanie obciążeń sprawozdawców).
- W ostatnich latach występowała **integracja procesów statystycznych na etapie zbierania i analiz** oraz szersze wykorzystanie danych administracyjnych, a także wspólnych narzędzi informatycznych – to działania, które wskazują kierunki przyszłych prac w zakresie badań mikroprzedsiębiorstw.
- **Integracja formularzy i badań** (jak również systemów informatycznych i baz danych) przyczyniła się do poprawy efektywności realizacji badań:
  - ✓ nastąpiła poprawa jakości danych na poziomie jednostkowym, a w konsekwencji także na poziomie zagregowanym,
  - ✓ występuje większa spójność wyników gromadzonych dotychczas na odrębnych formularzach,
  - ✓ zmiany (integracja badań) spowodowały jednak konieczność modyfikacji sposobu losowania jednostek do próby do badania SP-3,
  - ✓ nastąpiło czasowe zwiększenie obowiązków dla niektórych grup respondentów (badanie nowo powstałych przedsiębiorstw).

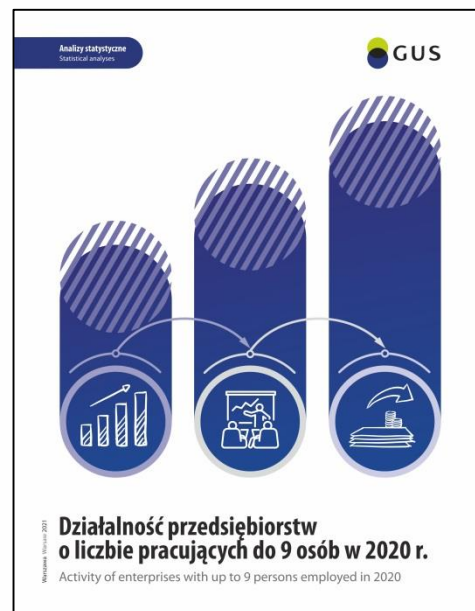
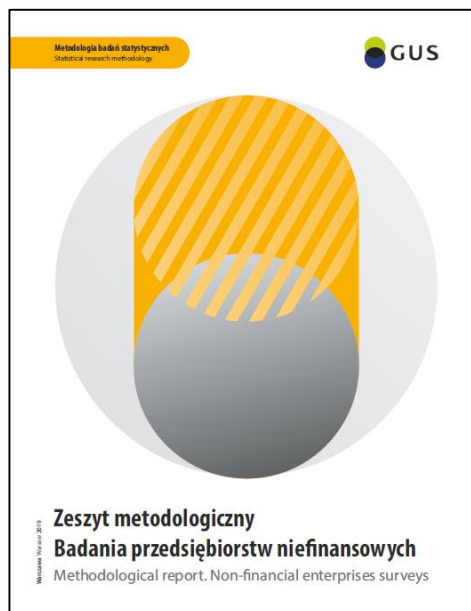
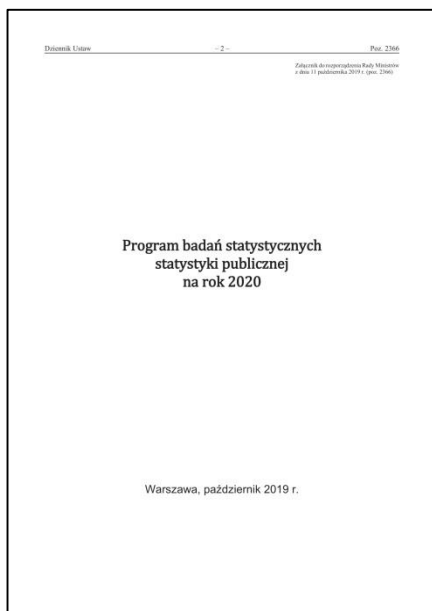
Wnioski cd.

- **Trwają prace nad bezpośrednim wykorzystaniem danych administracyjnych**, przyczyni się to do ograniczenia lub rezygnacji ze zbierania określonych danych na formularzu.
  - ✓ Ograniczenia: krajowe rejestry administracyjne nie zapewniają wszystkich informacji niezbędnych statystyce publicznej do oceny skali działalności prowadzonej przez mikroprzedsiębiorstwa i jej wyników; termin dostępności danych administracyjnych, które przed bezpośrednim wykorzystaniem podlegają przekształceniu w zbiory gotowe do wykorzystania na potrzeby statystyki publicznej, powinien być zgodny z harmonogramem badania mikroprzedsiębiorstw
- W 2020 r. **przyspieszono termin publikacji wyników badania (t+1)** – do końca roku, w którym przeprowadzane jest badanie (z danymi za rok poprzedni).
- W ostatnich latach odnotowano **zwiększone zainteresowanie danymi z badania SP-3 na potrzeby prac badawczych**.
- **Wyniki**: Pomimo trudnej sytuacji związanej z pandemią COVID-19 w okresie ostatnich dwóch lat udało się uzyskać **kompletność badania na poziomie 52,9%** (w badaniu za 2019 r.) **oraz 53,7%** (w badaniu za 2020 r.), tj. na poziomie wyższym niż w roku przed pandemią (50,5% za rok 2018).

Bibliografia

- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 października 2019 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2020 (Dz. U. poz. 2366 z późn. zm.) – PBSSP 2020*
- *Zeszyt metodologiczny. Badania Przedsiębiorstw niefinansowych*, GUS, Departament Przedsiębiorstw, Warszawa 2019
- *Działalność przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób w 2020 r.*, Urząd Statystyczny w Łodzi, GUS, Departament Przedsiębiorstw, Warszawa 2021 – **w przygotowaniu**

Więcej informacji na: **lodz.stat.gov.pl**

Artur Mikulec

a.mikulec@stat.gov.pl

Urząd Statystyczny w Łodzi

Aneta Staszek

a.staszek@stat.gov.pl

Urząd Statystyczny w Łodzi,
Ośrodek Małych i Średnich Przedsiębiorstw